

søge; Grunden dertil ligger vist saa nær, at jeg tror, alle ville kunne skønne, hvad der er Grunden.

Borgbjerg: Grunden ligger ganske overordentlig nær, det er den, at det er første Gang, at der her i Folketinget har været Anledning til at tale med den højtærede Kultusminister om hans Skrivelse af December 1903, da han afviste den samlede københavnske Kommunalbestyrelses Erklæring. Der har ikke før været nogen Anledning dertil, og jeg mener, at det ikke er en Sag, vi tidligere have tygget Drøv paa, som det nu blev sagt. Den har ikke tidligere været til Forhandling her i Tinget, og jeg mener, at der er al Grund for Folkets Repræsentanter til at optage en Forhandling med Ministeriet om en saadan mærkværdig, ja, jeg kan sige enestaaende Optræden fra et Ministeriums Side, der skulde være demokratisk, at det ganske uden videre, ganske roligt skyder en enig Erklæring fra Landets Hovedstads Kommunalbestyrelse til Side og slet ikke bryder sig om den. Jeg synes, at der er al Anledning til at drøfte denne Sag. Der er ogsaa al mulig Anledning for den højtærede Kultusminister til at faa Lejlighed til at forklare dette Forhold, saa at Københavns Borgere ville forstaa det; thi Kultusministeren interesserer sig jo meget for de københavnske Forhold, ikke mindst for den ny Venstreforening, der er dannet. Han var forleden Dag derhenne og saa paa den med milde Øjne og blev stærkt rost der. Denne Venstreforening støtter for Tiden en anti-socialistisk Borgerrepræsentant-Liste, og jeg tror, at det kan knibe haardt for Anti-Socialisterne at vinde frem til Sejr, særlig efter den Maade, hvorpaa deres gode Ven og Støtte, Kultusministeren, har stillet sig. Jeg tror derfor, at det maatte være Kultusministeren meget magtpaaliggende at faa Lejlighed til at forklare Københavns Borgere sine Grunde, om de virkelig due noget, til dette Skridt, som nødvendigvis maa skade hans gode Venner, Antisocialisterne, her i København, ved det forestaaende Valg. Den højtærede Kultusminister mente, at jeg ønskede Højres Dage tilbage. Nej, det gør jeg ikke, men jeg kunde ønske, at Venstres Dage en Gang kom — endnu have vi ikke mærket saa forfærdelig meget til dem. Men jeg nævnede, hvad den ærede Kultusminister heller ikke kunde benægte, at tidligere krævedes der Kommunalbestyrelsens Anbefaling, og jeg betonedede, at det var uheldigt, at Folketinget lod Ordet „Anbefaling“

gaa ud og ombytte med „Erklæring“. Det er rigtigt nok, at de tidligere Love, der stode i Kraft fra 1888, gik videre, idet de tillode at paaligne Midler ikke blot til Vedligeholdelse af gamle, men paa en Maade ogsaa til Opførelse af ny Kirker, men at der til begge Dele krævedes Anbefaling. De nuværende Love holde sig alene til Vedligeholdelse, men hvorfor har man ikke beholdt Anbefalingen, særlig under et demokratisk Ministerium, der dog maatte ventes at have saa megen Tillid til det kommunale Selvstyre, at det stoledede paa, at er der overhovedet nogen, som ved, hvad der trænges til, er det Kommunen? Naar man overhovedet giver Kommunen Ret til at udtale sig, synes jeg ogsaa, man skal give den det i den Form, at denne Ret virkelig faar Betydning. Den Ret til Erklæring, som Kommunen nu har, viser sig i Virkeligheden at være betydningsløs, man kunde lige saa godt have udeladt denne Bestemmelse i den paagældende Lov. Den ærede Kultusminister sagde, at Kirkerne skulde jo vedligeholdes, og ikke mindst for Turisterne havde det sin Betydning. Jeg troede dog, at Kirkernes Vedligeholdelse foretoges nærmest af Hensyn til Menighedsmedlemmerne, men selvfølgelig har det ogsaa sin Betydning over for de tilreisende, at Kirkerne i København ere i en sømmelig Stand.

Kommunalbestyrelsen har imidlertid paavist, at de nødvendige Penge kunde tilvejebringes, uden at der blev paalignet Borgerne en saa høj Skat. Den ærede Minister sagde: Ja, man henviser til Kirkernes Formue, men de kunne dog ikke spise deres Kapital op, og det vilde senere komme til at gaa ud over Borgerne. Ja, den Tilstand have vi for Tiden — den kendes for øvrigt fra alle private Virksomheder — at i smalle Tider maa man bruge noget af den Formue, man har sparet op i gode Tider, hvis man da har kunnet være saa heldig at opspare noget, og saa haabe paa, at der atter kommer bedre Tider. Man kunde dog haabe paa, at der kom en Gejstlighed, et Præsteskab og kirkelige Forhold, der vare betydelig bedre end de nuværende, saaledes at Kirken vandt større Tilslutning, end den for Tiden finder, og Penge, frivillige Gaver osv. atter ville strømme ind i større Udstrækning end nu. Der er dog ingen Grund til at tro, at vi til alle Tider skulle lide under det Præsteregimente, som vi for Tiden lide under, og som har bevirket, at Tilslutningen til Kirken er saa ringe, endogsaa fra Folkekirkens Medlemmers Side, at ved de